

VU Research Portal

Citizen Science for Health in all Policies

den Broeder, J.M.

2017

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

den Broeder, J. M. (2017). *Citizen Science for Health in all Policies: Engaging communities in knowledge development*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

DANKWOORD

Hoewel het schrijven van een proefschrift een hele klus is, valt het in de praktijk toch mee; zolang je maar de juiste mensen om je heen hebt. Die mensen wil ik op deze paar bladzijden bedanken voor alles wat ze voor mij geweest zijn de afgelopen paar jaar – en daarvóór.

Allereerst dank ik mijn promotor en copromotor **Jantine Schuit** en **Annemarie Wagemakers**. Jantine, wat een geweldige promotor ben je. Niet alleen denk je kritisch mee, maar je weet ook altijd weer een soort lichtheid in het proces te brengen. Meer dan eens heb je me over een dood punt heen geholpen. Jouw enthousiasme en betrokkenheid, je aanmoediging en complimenten zijn belangrijker geweest dan je waarschijnlijk zelf weet. Annemarie, je bent een fantastische copromotor. Altijd stond je voor me klaar, en snel ook. Ik kon op je bouwen en van je leren. Wij kennen elkaar ook al heel lang en dat maakte het extra leuk om met jou te mogen samenwerken. Ik zal jouw gescande pagina's, vol blauwe krabbels, zelfs wel een beetje missen!

Ik dank het RIVM, en in het bijzonder de Directeur-Generaal **André van der Zande**, voor de kans die ik kreeg om in het kader van een Strategisch Project aan dit proefschrift te werken. André, daarnaast dank ik je voor de inspiratie die je me gaf, bij het prilste begin van dit project. Ook **Hans van Oers**, Chief Scientific Officer en verantwoordelijk voor het speerpunt waar dit project deel van uitmaakte, wil ik graag danken. Hans, je hebt mij veel vertrouwen gegeven en daar dank ik je voor. De beslissende stap naar het eerste artikel in dit proefschrift heb ik dankzij jou gezet. Ook mijn afdelingshoofden **Matthijs van den Berg** en **Eline Scheper** volgden de vorderingen met grote belangstelling, waarvoor ik ze erkentelijk ben.

De RIVM-collega's die meewerkten aan mijn onderzoek, **Ellen Uiters**, **Lidwien Lemmens**, **Jeroen Devilee**, **Elise van Kempen** en **Wim ten Have**, waren voor mij een rots in de branding. Ellen, je bent niet alleen deskundig maar ook een lieve collega. Lidwien, altijd betrouwbaar en vrolijk – ik wil met jou nog wel eens in de achtbaan zitten! Jeroen, je bent een scherpe denker en heel betrokken. Elise, ik bewonder de degelijkheid van je werk. Maar ik heb jou ook leren kennen als een collega waarmee je veel plezier kunt maken. Wim, je bent een bescheiden man maar wat heb je ons geweldig geholpen met je deskundigheid op het gebied van literatuurverkenningen. Dat mag wel eens gezegd worden.

Ik dank ook de **collega's van de afdeling Preventie en Voeding** voor het meelevende, de nuttige tips en de gezelligheid. Collega's en goede vrienden zijn voor mij ook **Theo van**

Alphen en **Brigit Staatsen**. Jullie initiatief om een symposium aan de verdediging van mijn proefschrift vast te knopen is geweldig! Dank jullie wel!

Bijzonder dankbaar ben ik alle mensen waarmee ik buiten het RIVM heb samengewerkt. **Karin Kauw**, **Serfanim Uysal**, **Jitske Weekenborg** en **Dick Glastra van Loon** van stichting Eigenwijks hebben mij enorm geïnspireerd door de manier waarop zij met bewoners in 'hun' Nieuw –West werken. **Simone Klooster-Kwakkelstein** van BOOT Nieuw-West dank ik voor de fijne werklunches bij Ada aan het water. **Michaela Schönenberger** van de GGD Amsterdam, jij weet vaak op een leuke manier nieuwe aspecten te belichten en bracht mij daarmee op ideeën. **Mieke Schoenmakers** en **Willie Scharwächter** hebben een cruciale rol vervuld in het onderzoek naar de ervaringen van de Amsterdamse gezondheidsambassadeurs. Ik ben ook **Age Niels Holstein** en **Marianne Mahieu** van de gemeente Amsterdam dank verschuldigd. Zonder jullie enthousiasme was het onderzoek in Slotermeer er niet van gekomen!

Loes Geelen en **Monique Scholtes** van de GGD Hart voor Brabant wil ik danken voor de fijne samenwerking bij het project in Vught. **Aafke Hofland** van de Hogeschool Amsterdam dank ik voor haar belangrijke bijdragen aan mijn onderzoek maar ook voor de zelfgebakken lekkernijen.

Ook bij de Hogeschool van Amsterdam kreeg ik ruimte om aan dit proefschrift te werken. Ik dank in het bijzonder **Jacomine Ravensbergen** die mij als Decaan van de faculteit Bewegen, Sport en Voeding aanmoedigde waar ze maar kon. Aan mijn onderzoek hebben ook studenten bijgedragen. Bedankt, **Kai Yin**, **Anisa**, **Annemarije**, **Samira**, **Rik** en **Angeliek**. Jullie zijn toppers.

Ook wil ik alle mensen danken die als **respondent** aan een van de onderzoeken hebben meegedaan in Amsterdam of in Vught. Jullie zijn immers de hoofdpersonen in dit verhaal!

Geen promotie zonder commissie. Ik dank de leden van de promotiecommissie, **Jaap Seidell**, **Maria Koelen**, **Kim Putters**, **Maria Jansen** en **Eva Elliott** voor het lezen en accorderen van dit proefschrift. *A special thanks for Eva Elliott who has been a colleague and friend for so many years. You are an internationally famous public health scientist and authority in resident engagement (and more) whom I greatly admire. I feel honoured that you agreed to travel to the Netherlands for this occasion.*

Ik dank twee heel speciale mensen die in mijn leven een bijzondere rol spelen: **José van de Ven** en **Loek Stokx**. Fijn dat jullie mijn paranimfen wilden zijn! José, lieve vriendin vanaf mijn vroegste kindertijd, je kent me en je bent er altijd voor me. Je hebt

de afgelopen jaren heel wat klaagzangen te horen gekregen en toch blijf je trots op me! Loek, top strateeg, warm mens, jouw collegiale en persoonlijke vriendschap door de jaren heen is voor mij heel belangrijk. Dat ik uiteindelijk dit proefschrift heb afgerond, daaraan heb jij bijgedragen door mij de weg te wijzen in werk-aangelegenheden.

Mijn ouders ben ik met heel mijn hart dankbaar voor wat ze me hebben meegegeven. Mijn moeder was een warme en humorvolle vrouw, die hartelijkheid uitstraalde naar iedereen in haar omgeving. Je kon bij haar schuilen en met haar lachen. Maar ze was niet alleen daarom mijn rolmodel; in een tijd, waarin dit niet vanzelfsprekend was, combineerde zij haar gezin met een full-time baan in het onderwijs. Wat was ik daar altijd trots op! Ik mis haar nog steeds. Mijn vader, nu al 93 jaar, is een bijzondere man en een kleurrijk figuur. Ik kan me nog zo goed herinneren hoe ik, als kind, met hem door de Waterleidingduinen wandelde. Als ik moe werd verzon hij de mooiste verhalen. Zo leerde ik de kracht van fantasie kennen; die creativiteit heeft mij ook bij het schrijven van dit proefschrift geïnspireerd. Papa, ik ben blij dat ik u nog heel vaak zie en dat u zo veel belangstelling voor me heeft. Mijn beide zussen **Laura** en **Marianne** dank ik voor gezelligheid en voor opbeurende teksten in tijden van stress. Laura, ik kon, en kan, bij jou en je lieve man Jan altijd terecht. Marianne, *life hacker*, het was zo fijn dat je me samen met Tjoe Liong bezocht toen ik in Frankrijk aan de laatste twee hoofdstukken van dit proefschrift schreef.

Sem, Natasja, Joram en Hester, mijn lieve kinderen: ik was de afgelopen jaren veel aan het werk en dat was misschien niet altijd gezellig voor jullie. Maar jullie lieten je niet afschrikken en we hebben toch veel leuke uurtjes gehad. Ik houd van jullie en ben enorm trots op jullie allemaal!

Frans, mijn man en soulmate. Ik heb te weinig woorden om te vertellen wat jij voor mij betekent. Jij bent iemand die de kunst verstaat 'met het hart' te kijken. Al zo lang zijn we samen, maar het voelt nog altijd als nieuw. De laatste jaren waren soms pittig. Je hebt me steeds door dik en dun gesteund, moed ingesproken én op tijd achter de laptop vandaan gehaald zodat ik ondanks de proefschriftschrijverij nog een beetje een normaal mens kon blijven. Ons sabbatical in de Bourgogne was heel bijzonder. Je liet voor mij je drukke huisartsenpraktijk achter en wat hebben we het goed gehad! Dank voor je geduld, liefde en humor. Ik ben blij met jou, elke dag weer!

ABOUT THE AUTHOR

Lea den Broeder (1958) was born in Amsterdam as the youngest of three sisters. She grew up in Amsterdam Nieuw-West, where part of the research carried out for this thesis was located. After secondary school Lea studied Educational Sciences at the University of Amsterdam (UVA) where she obtained her Master's degree in 1998, with women's studies as an additional subject. After a short time in which she worked as a researcher in historical sociology for the University of Utrecht, she left the Netherlands to live and work in Zimbabwe (Mberengwa district, Midlands) between 1990 and 1994. During her stay, she carried out a small research project in HIV/STD prevention. After returning to the Netherlands she worked as a researcher and policy adviser in women's health, occupational health and public health and she obtained her Master of Public Health degree in 2003.

Since 2003 Lea works at the National Institute for Public Health and the Environment. In addition, she works at the Faculty of Sports and Nutrition of the Amsterdam University of Applied Sciences where she develops her professorate in Environment and Health. She is engaged in Health in All Policies (HiAP), both on a national and an international level cooperating with, amongst others, the World Health Organisation and the International Union for Health Promotion and Education. Specific fields of interest are qualitative research methods, citizen engagement, Health Impact Assessment (HIA) and urban health. She has combined work in research, advice, teaching and instrument and guideline development. Lea is a long standing member of the International Association for Impact Assessment (IAIA) where she has contributed in different ways, including as a Director on the IAIA Board.

Lea den Broeder is married to Frans van der Velde. They have three children and a daughter-in-law.

PUBLICATIONS

In scientific journals

Den Broeder L, Lemmens L, Uysal S, Kauw K, Weekenborg J, Schönenberger M, et al. Public health Citizen Science. Perceived impacts on citizen scientists. A case study in a low income neighbourhood in the Netherlands. *Citizen Science - Theory and Practice*. Accepted 23 June 2017. (This thesis)

Hofland A, Devilee J, Van Kempen E, den Broeder L. Resident participation in neighbourhood audit tools - a scoping review. *European Journal of Public Health* 2017 (June) DOI:10.1093/eurpub/ckx075. (This thesis)

Den Broeder L, Uiters E, Ten Have W, Wagemakers A, Schuit AJ. Community participation in Health Impact Assessment. A scoping review of the literature. *Environmental Impact Assessment Review*. Accepted 16 June 2017. (This thesis)

Den Broeder L, Uiters E, Hofland A, Wagemakers A, Schuit AJ. Neighbourhood health assets: perceptions of local professionals in a Dutch low-SES neighbourhood. A qualitative study. *BMC Public Health*. 2016 (submitted). (This thesis)

Overdevest E, Van Moorselaar E, Weijs P, Den Broeder L. Vitaal ouder worden in de stad Amsterdam: Hoe beleven ouderen hun leefomgeving? *Vrijtijdsstudies*. 2016(34):3:49-62.

Den Broeder L, Devilee J, Van Oers H, Schuit AJ, Wagemakers A. Citizen Science for public health. *Health Promotion International*. 2016. DOI: 10.1093/heapro/daw086. (This thesis)

Den Broeder L, Chung KY, Geelen L, Scholtes M, Schuit AJ, Wagemakers A. We are all experts! Does stakeholder engagement in health impact scoping lead to consensus? A Dutch case study. *Impact Assessment and Project Appraisal*. 2016;34(4):294-305. (This thesis)

Storm I, Uiters E, Busch MCM, Den Broeder L, Schuit AJ. The relevance of work-related learning for vulnerable groups. Dutch case study of a Health Impact Assessment with equity focus. *Health Policy*. 2015(119):915-24.

Den Broeder L, Scheepers E, Wendel-Vos W, Schuit J. Health in All Policies? The case of policies to promote bicycle use in the Netherlands. *J Public Health Pol*. 2015; 36(2):194-211.

Scheepers CE, Wendel-Vos GCW, Den Broeder JM, Van Kempen EEMM, Van Wesemael PJV, Schuit AJ. Shifting from car to active transport: A systematic review of the effectiveness of interventions. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*. 2014;70(0):264-80.

Proper K, Den Broeder L, Heimeriks K, Anema H, Sitters I. 'Gouden tips' voor het versterken van de bekendheid van de paradigma's binnen de bedrijfsgezondheidszorg. *Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde*. 2014;22(6):248-55.

Other publications

Fast T, Den Broeder L. Handreiking bewonersparticipatie bij de inrichting van een gezonde leefomgeving. Bilthoven: RIVM; 2016.

Ruijsbroek A, Uiters E, Den Broeder L, Kruize H, Van der Lucht F, Giesbers H, et al. Factsheet Leefomgeving, gezondheid en zorg in de noordelijke krimpregio's. Bilthoven: RIVM; 2015.

Den Broeder JM, Pilon A, Van de Weerd A. Gezondheid verbindt! Evaluatie van het project Gezond Slotermeer. Bilthoven: RIVM; 2015.

Den Broeder L, Vanclay F. Health in SIA. In: Fehr R, Viliani F, Nowacki J, Martuzzi M, editors. *Health in Impact Assessments. Opportunities not to be missed*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2014. p. 69-88.

Den Broeder L. Blog Omgeving en Gezondheid Amsterdam: Hogeschool van Amsterdam; 2014 [<http://www.hva.nl/kc-bsv/gedeelde-content/lectoraten/lectoraat-omgeving-en-gezondheid/blog/blogs.html>].

Den Broeder L, Staatsen B. Health Impact Assessment in the Netherlands. In: Kemm J, editor. *Health Impact Assessment. Past Achievement, Current Understanding, and Future Progress*. Oxford: Oxford University Press; 2012.

Den Broeder L, Partidario M. Module B: Health in Strategic Environmental Assessment. In: Nemer L, Nowacki J, editors. *An intersectoral training package for environment and health experts*. Bonn: World Health Organization; 2012. p. 9-13.

Van der Wilk E, Melse J, Den Broeder J, Achterberg P. *Leren van de burens: Beleidspublieke gezondheid internationaal bezien: roken, alcohol, overgewicht, depressie, gezondheidsachterstanden, jeugd, screening*. Bilthoven; 2008.

Quigley R, Den Broeder L, Furu P, Bond A, Cave B, Bos R. Health Impact Assessment International Best Practice Principles. Special Publication Series No. 5. Fargo, USA: International Association for Impact Assessment; 2006.

Den Broeder J, Van Zoest F, Van Bruggen M, Knol A, Van Overveld A, Rademaker B. Gezondheid in milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling. Verkenning van de mogelijkheden tot integratie. Bilthoven: RIVM; 2005.

Penris M, Den Broeder L. Gezondheidseffectedchatting. Integraal gezondheidsbeleid: theorie en toepassing. Bilthoven: RIVM; 2004.